

שיא הקרב על בריטניה, בסתיו 1940, היה לאחד מגאוני ההיסטוריה הבריטית רעיון מזהיר. הוא מצא דרך להרים את המוראל של טייסי הקרב הבריטיים, שעמדו אז מול פני המות בכל שעות היום והלילה.

על הקירות בבסיס טייסות הקרב הבריטיות הופיעה מר דעה גדולה, ועליה כתובת מאירה עיניים:

"מי פוחד מפני ה'יוני' 88?"

(ה'88 היה המפציץ הגרמני הסטנדרטי באותה תקופה, והוא הפיל חללים רבים מבין טייסי הקרב שהמראו לקראתו.)

באחד הבסיסים רשמה ידו של טייס בריטי אלמוני, מתחת לכתובת שהצנית זו, שתי מילים בעיפרון:

"לחתום כאן"

תוך כמה שעות חתמו כל טייסי הבסיס.

היו אלה אותם גיבורים אשר עליהם אמר וינסטון צ'רצ'יל כי מעולם "לא חבו כה רבים חוב כה גדול לאנשים כה מעטים".

הם לחמו. אחוז עצום מהם נהרג. לא עלה על דעת איש מהם שבריטניה צריכה להיכנע.

אבל הם לא התביישו להודות שהם פוחדים. זהם בזו לאותם גאונים מאחורי שולחנותיהם כיבה שזילזלו באוייב ובסכנה.

★ ★ ★

זכרתי בספור זה כאשר שמעתי השבוע את שר התעמולה החדש שלנו, יגאל אלון, מדבר על התערבות הצבא הסובייטי במצרים.

יגאל אלון אמר שעלינו להמשיך ולהפציץ את המערך הנגדי-מוסמי המצרי, אף שעתה הוא מופעל חלקית על ידי חיילים סובייטיים. האם לא יביא הדבר להתערבות רבה יותר מצד הרוסים? עליך ענה יגאל אלון שיש לקחת זאת בחשבון. הרושם שנתקבל הוא שהנה לפנינו גבר ישר ואמין. הרואה את ההסלמה הסובייטית הצפויה, והמתייחס אליה בקוררות, ואולי אף בשחיתון נפש.

כימעט ראיתי לנגד עיני את הכרזה:

"מי פוחד מפני הצבא הסובייטי?"

★ ★ ★

אחד מאנשי הצוות בנושאת המטוסים ששמה מדי נתישאר, אני מוכן לחתום ראשון.

אני מקנא ביגאל אלון.

אני מקנא בקוררוותו, בשחיתון נפשו, בכיטחוני העצמי העילאי.

שלנו, אפילו במחיר התערבות צבאית ישירה כלשהי. מה יקרה אם נשמיד את הטילים ואת הצחחות, שנועדו לבצע החלטה סובייטית זו?

האם אז יגידו לעצמם שליטי הקרמלין:

מלחמת פינלנד 1939: הכניעה

"אוי, על זה לא חשבנו. ניצ'בו, נשכח מכל העניין!" — וילכו הביתה?

רק כסיל יעלה זאת על דעתו.

מי ששלח את הטילים, לקח בחשבון כי הי טילים עולמים להיות מושמדים, אם ישראל תחליט להתקיפם. הוא הכין מראש את המהיך הבא.

דוה קבל עם ועולם שצבאה הובס על ידי מדינה קטנה. כאשר הובס הצבא האדום האדיר על ידי פינלנד הקטנה, לפני 30 שנה בדיוק, הוא הוסיף להילחם עד שפינלנד נאלצה להיכנע ולוותר על חלק חשוב מארצה.

אם יובס חיל-האוויר הסובייטי במצרים, יוכרח הקרמלין להפעיל שם עוצמה רבה יותר, חילות מגזנים יותר, כלי נשק יעילים יותר.

טילי התקפה? עוצבות חי"ר? אין לדעת מראש. ואין להוציא דבר מכלל אפשרות.

ולא רק כדי לחפות על מפלה צבאית מבישה, העלולה לערער את עצם מעמדו של המימסד הצבאי במאבקים הפנימיים בברית-המועצות.

אלא כדאי להשיג את אותה המטרה של-מענו נשלחו עתה הטילים מדרגם פא"מ"3: להי ציל את המישטר הנאצרי, ואת העמדות הי סובייטיות בעולם הערבי.

★ ★ ★

ש האמריקאים: „או מה? הרי זה בדיוק המצב שאנחנו רוצים בו! אנחנו פשוט מטמינים לרוסים מלכודת מדינית ופסיכולוגית!"

אם תיווצר במצרים נוכחות צבאית מובי ייטות, תואלץ ארצות-הברית להתערב לצידנו. זה לא יהיה כלל תלוי ברצונה. האינטרסים שלה חייבו זאת!

„רוג'רס אמר בשבוע שעבר שהופעת טילי ס-3 אינם מדאגים אותו, מפני שזהו נשק-הגנה. אולם אם יופיע במצרים נשק-התקפה סובייטי, ומיספר גדול של חיילים סובייטיים — תהיה ההתערבות האמריקאית אוטומטית."

הם יצטרכו לתת לנו, לכל הפחות, את כל הנשק והכסף שנהיה זקוקים להם. ובמיקרה הצורך יצטרכו להפעיל את הצי השישי ואת מלוא עוצמתם המדינית.

„זה יביא לקיטוב ברור — ברית-המועצות וכל הערבים בצד אחד, אנחנו והאמריקאים בצד השני. זהו מצב אידי"אלי!"

עם כל הכבוד לבעלי דיעה זו, איני מאמין

מי מפחד מהם?

שאף מענה אחת ממענות אלה עומדת במבחן הביקורת ההגיונית.

★ ★ ★

אשית, אין כל ביטחון כי בשנות ה-70 יתערבו האמריקאים אוטומטית במיקרה של התערבות סובייטית, בכל מקום שהוא.

מצבי-הרוח האמריקאי מתרחק יותר ויותר מהתערבות צבאית. בימים אלה, אחרי שסוכנות-הביון האמריקאית הצליחה לחולל הפיכה פרואמריקאית בקאמבודיה, יש נטייה חזקה בחשינגטון להפקיר ארץ זו ללא סיוע צבאי למרות מיקומה האיסטראטגי.

מי שמוכן לשים את עצם קיום ישראל על הקלף הזה — פועל, לדעתי, בקלות-ראש.

שנית, איזה אינטרס אמריקאי יחייב את חשינגטון להתערב? ברור שאם יצאו האמריקאים למלחמה פעילה בערב, יתחילו כל העמדות האמריקאיות במרחב. בארות-הנפט יושמדו, ואו יולאמו. המישטרים הפרואמריקאיים יטאטאו על ידי ההמונים הנסערים.

אישיות בכירה מאוד בווישינגטון אמרה לי בשנה שעברה: „אם נאכד את כל האינטרסים שלנו בעולם הערבי, לא יהיה לנו כל אינטרס להגן על ישראל. בוודאי, נמשיך להתייחס אליה באהדה, אך לא יהיה לנו עניין לתמוך בה בפועל."

אולם מעבר לשיקולים הגיוניים אלה, ברצוני לשאול שאם לא פשוטה: האם אנחנו באמת מעוניינים למצוא את עצמנו בקרוב באמצע עימות ישיר בין אמריקה ורוסיה? האם זה המצב האידיאלי שאנו שואפים אליו — לעמוד בקרב עם חלקים מן הצבא הסובייטי, כשעצם קיומנו הפיסי יהיה תלוי בהחלטות יומיומיות של נשיא אמריקאי, שאיננו יודעים מי יהיה ומה יהיו שיקוליו?

מה שנעשה היום, יקבע את המצב מחר. יש לחשב כמה מהלכים מראש!

מהו? ההגיון מחייב, בכיטחון כימעט מוחלט, כי המחליך הבא, אחרי השמדת הטילים, יהיה הופעת טייסים סובייטיים בשמי מצרים — ללוחמה פנים-אירופיים עם טייסי חיל-האוויר.

★ ★ ★

שה דיין רמז על אפשרות זו בראיונו בטלוויזיה בשבוע שעבר, ויגאל אלון רמז על כך בדבריו השבוע. זוהי, אם כן, אפשרות מעשית. איך נתייחס אליה?

יש האומרים (וחזר על כך עיתון אמריקאי חשוב): „אז מה? הרי הרוסים אינם סופרי מנזים!"

„מאז תום מלחמת-העולם השנייה, אשר נסתיימה לפני 25 שנה, לא היתה לטייסים הסובייטיים כל אפשרות לרכוש נסיון קרבי. הם לא הופעלו בקוריאה או בווייטנאם."

יש להניח שהטייסים הסובייטיים טובים יותר מעמיתיהם המצריים או הסוריים, אבל טייסינו, עתיריהנסיון, יגברו גם עליהם."

(ואולי יש מישהו הסבור כי זוהי הודמנות מצויינת להוכיח, סוף-סוף, שצה"ל יכול להביס לא רק צבא ערבי, אלא גם צבא אירופי מעולה.)

קשה לדעת, כמובן, מהי רמתם של הטייסים הסובייטיים — אך נניח שהערכה זו נכונה. נניח שנפיל את הטייסים הסובייטיים, אם כי במחיר גבוה יותר, בדם טייסינו.

מה יקרה אז?

האם יתכנסו אז מנהיגי הקרמלין ויגידו: „יופוטוואימאט, הישראלים האלה הם שדים. לא כדאי להתעסק איתם. כואו נשכח מכל העניין!"

★ ★ ★

שה, קשה מאוד להאמין בזאת. ברית-המועצות היא מעצמה גדולה. היא לא תוכל לה-